

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Στις 8 Μαρτίου η εκδήλωση κάλυψε το θέμα της Μουσικής και του Χορού. Πρώτη ομιλήτρια η παρουσιάστρια των εκδηλώσεων και υπεύθυνη της οργάνωσης τους εκ μέρους του ΕΜΠ, κα Ευγενία Κουτσούλιέρη, που μίλησε με θέμα «Οι δρόμοι της Μουσικής».

Με τον όρο Μουσική οι αρχαιοί Έλληνες εννοούσαν τη Μουσική - Ορχηστική - Λογοτεχνία, ολόκληρη δηλαδή τη μόρφωση του ήθους και τους πνεύματος του ανθρώπου, που με την προσθήκη των μαθηματικών και της φιλοσοφίας, μπορούσαν να τον οδηγήσουν στην τελειότητα, την "εντελέχεια".

Ακολούθησε ομιλία από την ερευνήτρια του Ευφωπαϊκού Πανεπιστημίου της Φλωρεντίας κα Βούλα Λαμπροπούλου με θέμα «Ένας φιλόσοφος χορεύει». : Όλη η γη χορεύει, λέει ένας στίχος του Ευροπίδη. Στροβιλίζεται. Όλη η σκέψη της Ελλάδας λικνίζεται στους ρυθμούς της αρμονίας. Ο έρωτας, οι σφράξεις, οι θεοί, η ψυχή «είναι ένα άνειρο αγρύπνιας και έντασης», γράφει ο Πωλ Βαλερέϋ «που κάνει ο Νοῦς ο ίδιος. Είναι ένα άνειρο μουσικεμένο από συμμετρίες, όλο τάξη, όλο πράξεις, διαδοχές, κινήσεις και μουσική».

Η εκδήλωση συνεχίστηκε με μια εξαισια χορευτική δημιουργία της Ανδριάνας Παπανικολάου και τελείωσε με τις ομιλίες των κ.κ. Δημ. Σταθακόπουλου ενθουμούσιοκλόγου και Χριστόδουλου Χάλαρη, συνθέτη, ερευνητή.

Συναρπαστική, στοιχειοθετημένη και εξαιρετικά επιτυχής υπήρξε η ομιλία του εκδότη της βιβλιοθήκης των Ελλήνων κ. Άδωνι Γεωργιάδη στις 13 Μαρτίου.

Ο κ. Γεωργιάδης μίλησε με θέμα «Η ερωτική φύλα των Ελλήνων» αποκαθιστώντας μία ιστορική αλήθεια, και καταρρίπτοντας τα ψευδή και σαθρά επιχειρήματα των διαστρεβλωτών αυτής της αλήθειας.

Στις 20 Μαρτίου αναπτύχθηκε η «Αριστοτελική σύλλογοιστική ωτεροχήνη» από τον κ. Αριστείδη Παπανδρέου, ο οποίος είναι και ο μεταφραστής του «Οργάνου» του Αριστοτέλους, ενός βιβλίου που αποτελεί το κλειδί της γνώσης και που για πρώτη φορά μετά από 2500 χρόνια ήρθε στην επιφάνεια χάρι στην πολύμορφη και πολυνετή προσπάθεια του κ. Παπανδρέου.

Από την ομιλία του κ. Α. Γεωργιάδη

Δεύτερος ομιλητής της ημέρας ήταν ο πολ. μηχανικός, αρχιτέκτονας, αρχαιολόγος κ. Κων/νος Γεωργακόπουλος που μίλησε με θέμα «Αρχαιοί Έλληνες θετικοί επιστήμονες» που αποτελεί και τον τίτλο του βιβλίου που εκδόθηκε από τις εκδ. «ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ» σε συνεργασία με το Ε.Μ.Πολυτεχνείο.

Στις 27 Μαρτίου ένας από τους ομιλητές που εντυπωσίασαν με την ομιλία τους την περισσότερη χρονιά, ο πν. χημικός και καθηγητής Παιώνιος Δημοτάκης μίλησε με θέμα «Έλληνες και Χάος». Ο κ. Δημοτάκης επιχείρησε να εφαρμόσει τη χαοτική δυναμική για να ερμηνεύσει το Ελληνικό φαινόμενο. Η ανεπανάληπτη συμπεριφορά των Ελλήνων κατά την ιστορική διαδομή της φύλης, με τη δημιουργία του πολιτισμού και την κατά καιρούς έξαρση στους εξωτερικούς αγώνες και τις εμφύλιες διαμάχες, συνιστούν ένα μέγα ερώτημα, η απάντηση του οποίου θα συνέβαλε κατά πολύ στην απαραίτητη αυτογνωσία τους.

Κατά τον ομιλητή υπάρχει διαπιστωση ότι ο ελληνικός χώρος, με κέντρο το Αιγαίο, όπου ανεπτύχθη ο Ελληνικός Πολιτισμός, χαρακτηρίζεται από χαοτική γεωμετρική διάταξη, τόσο στις ακτές όσο και στο ανάγλυφο του εδάφους, με το άπειρο των λεπτομερειών και της αυτοομοιότητας. Ο Ελληνικός Χρόνος, επίσης, διακρίνεται από απρόβλεπτες διακυμάνσεις των καιρού και από τεφάστια ποικιλία χλιματικών διαφορών.

Εποιητικά ομιλητής μίλησε με θέμα

χάος στον Ελληνικό χωροχρόνο, διαμόρφωσε μια ιδιότυπη ανθρώπινη μορφή με κύρια χαρακτηριστικά, την ανησυχία, τη δημιουργικότητα, τη φαντασία και το ασταθές του χαρακτήρα.

Σύμφωνα όμως με τη σημερινή χαοτική δυναμική και την κατά Ησιόδου Θεογονία, το γενεσιουργό χάος είναι η αρχή της οργανωμένης τάξης των πάντων. Γι' αυτό -καταλήγει ο κ. Δημοτάκης- το ασταθές των Ελλήνων και η κατά καιρούς δημιουργική έξαρση τους, πρέπει να αποδοθούν στην μετάβαση από το υψηλής εντροπίας και πλήρους αταξίας χάος στην οργάνωση, την τάξη και τη δημιουργία.

Δεύτερος ομιλητής ο Οικονομολόγος και μουσικός κ. Χρήστος Σταυρίδης που ανέπτυξε ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον θέμα, την «Ανάλυση μέσου Ηλεκτρονικού Υπολογιστού της Ελληνικής Γλώσσης και τη Σχέση της με τη Μουσική και τα Μαθηματικά».

Στις 3 Απριλίου ο δικηγόρος κ. Παναγιώτης Θαλάσσης μίλησε με θέμα «Προσέγγιση στον χώρο των αρχαίων Ελληνικών Μυστηρίων», ενώ ο κ. Παναγιώτης Μαρίνης, ιατρός και συγγραφέας, έκανε αναφορά στην Θράκη και τον Ορφέα.

Ο κύριος των ομιλιών της περιόδου 1995-96 έκλεισε με θέμα την «Άμεση Δημιουργία» για το οποίο είχαν προσκληθεί εκπρόσωποι όλων των πολιτικών παρατάξων.

Τις εκδηλώσεις παρουσίασαν οι κ.κ. Ευγενία Κουτσούλιέρη και Αντώνης Αναστασάκης.

Ο Δήμαρχος του Κοριλιάνο παραδίδει το σήμα της πόλεως.

Στα πλαίσια των εκδηλώσεων για την αρχαία Ελλάδα έγινε επίσκεψη - ξενάγηση στην Πάργα - Δωδώνη - Ιωάννινα, στο Νεκρομαντείο του Αχέροντα και το Μεσολόγγι από 23-25 Μαρτίου.

Σημαντική ήταν για τους συμμετέχοντες στην εκδρομή η κατάβαση και παραμονή στο χώρο του ιερού της Περσεφόνης που αντιπροσώπευε τον Κάτω Κόσμο. Μέσα στο μισοσκόταδο που έκανε τους αιθρώπους να φαντάζουν σαν σκιές, μέσα στη σιωπή που υπέβαλε την ψυχή σε καθαριό από τα πάθη, δημιουργείτο στον καθένα η αίσθηση ότι όλοι είμαστε ταξιδιώτες αιώνιοι, σ' έναν κύκλο αναγεννήσεων. Κι εκεί, στον κάτω κόσμο, θλιμμένοι και ακίνητοι και σιωπήλοι από το βάρος των παθών που κουβαλάμε στη ζωή μας και μας γίνονται δυνάστες, προσβλέπανε σε μια ουσιαστική αναγέννηση, που την αγκάλιασε ελπιδοφόρα η πρώτη επαφή με το φως. Ανεβαίνοντας τη σκοτεινή σκάλα του «κάτω κόσμου» υπήρχε η αίσθηση ότι πρέπει καθένας να γίνει καλύτερος για τον εαυτό του και τους άλλους.

Επειδή η εκδρομή συνέπεσε χρονικά με τον εορτασμό της 25ης Μαρτίου, εκφωνήθηκε πανηγυρικός της ημέρας από την και Ευγενία Κουτσούλιέρη, με θέμα «Το ενιαίο του Ελληνισμού μέσα από την ποίηση».

Οι εκδηλώσεις για την Αρχαία Ελλάδα έληξαν με την προγραμματισμένη επίσκεψη στην Κάτω Ιταλία, στην «Μεγάλη Ελλάδα».

στο Ρέντζιο που αναμφίβολα απεικονίζει καλύτερα τη ζωή στη «Μεγάλη Ελλάδα». Οι πλούσιες συλλογές του Μουσείου του που συμπεριλαμβάνουν επίσης μία πινακοθήκη, συνοψίζουν ολόκληρη την Καλαβρία από την προϊστορία ως το Μεσαίωνα. Στο Μουσείο του Ρέντζιο μάλιστα υπάρχουν τα δύο ορυχάλκινα αγάλματα που πρόσφατα βρέθηκαν σε αρχαίο ναυάγιο και είναι γνωστά ως «Πολεμιστές του Ριάτσε».

Το Ρέντζιο είναι πρωτεύουσα της Καλαβρίας και στην αρχαιότητα έφερε την ονομασία Ρήγιο (από το όνομα οήγηνμι, που στην περίπτωση αυτή σχετίζόταν με τον βίαιο χωρισμό της Σικελίας από την Ιταλία).

Το Ρήγιο ήταν αποικία των Χαλκιδέων και η επιλογή της τοποθεσίας έγινε διότι θύμιζε τα στενά του Ενοίπον.

Κατά την αρχαιότητα στο Ρήγιο ανθύσουν οι τέχνες και τα γράμματα και μεταξύ άλλων έζησαν εκεί ο ποιτής Ιψίκος, οι ιστορικοί Γλαύκος και Ιτίτος και ο γλύπτης Πυθαγόρας.

Επόμενος σταθμός η Μεσσήνη που στην αρχαιότητα έφερε το όνομα Ζάγχλη. Ιδρυθήκε από Χαλκιδέis και αργότερα ήθιαν και άλλοι άποικοι από την Εύβοια. Η αρχική ονομασία Ζάγχλη, προερχόταν από τη συκελιώτικη λέξη ζάγκλο που σημαίνει δρεπάνι και απέδιδε το σχήμα των ακτών και του κόλπου όπου χτίστηκε η πόλη.

To «αντί του Διονύσου» στις Συρακούσες.

Πρώτος σταθμός μετά το Κοριλιανό

Στα μέσα του 5ου π.Χ. αιώνα στη Ζάγκλη εγκαταστάθηκαν Μεσσήνιοι πρόσφυγες, στους οποίους οφείλεται και η νεώτερη ονομασία της πόλης.

Μέσω φέρων οι εκδρομείς πέρασαν στη Σικελία και κατευθύνθηκαν στην Ταομίνα, την αρχαία Ελληνική πόλη Ταυρομένιο, που χτίστηκε από Ευβοϊκούς.

Ένα από τα σημαντικά κτίσματα είναι το αρχαίο θέατρο χωρητικότητας 15.000 θεατών, από τις κερκίδες του οποίου φαίνεται το ηφαίστειο της Αίτνας.

Επόμενος σταθμός η γραφική πόλη Τζιαρντίνι Νάξος, που είναι και η αρχαιότερη αποικία της Σικελίας χτισμένη από Χαλκιδείς, Μεγαρείς και Ναξίους. Από τους Ναξίους πήρε και το όνομα η πόλη, στην ονομασία της οποίας προστέθηκε και το Τζιαρντίνι λόγω των υπέροχων κήπων που έχει η σημερινή πόλη. Γνωστός από τον Θουκυδίδη είναι ο βωμός στον θεό Απόλλωνα που ανήγειραν οι Νάξιοι καθ' υπόδειξη του Μαντείου των Δελφών και στον οποίο θυσίαζαν οι επίσημοι όλων των άλλων πόλεων. Λόγω των ηφαιστιογενών εδαφών της περιοχής ευδοκίμησε η άμπελος και έτσι οι Νάξιοι φημίζοντουσαν για το κρασί τους. Επόμενο λοιπόν ήταν να λατρεύουν τον Διόνυσο, τον οποίο απεικόνισαν και στα νομίσματά τους.

Η συνέχεια του ταξεδιού έφερε τους εκδρομείς στις Συρακούσες. Έκει στο νησάκι Ορτυγία, το ελληνικό λίκνο των Συρακουσών, επισκέφτηκαν τα ερείπια του ναού του Απόλλωνα, που είναι από τους αρχαιότερους ναούς της Σικελίας, χτισμένος τον 6ο αιώνα π.Χ., συνέχισαν στην Νεάπολη, όπου υπάρχει ο βωμός του Ιέρωνα κατασκευασμένος το 228 π.Χ. και προορισμένος για τις δημόσιες θυσίες. Ακολούθησε επίσκεψη στο ρωμαϊκό αμφιθέατρο του 3ου μ.Χ. αιώνα, στο ελληνικό θέατρο χωρητικότητας 15.000 θεατών, το λατομείο του Παραδείσου από όπου βγήκαν τα υλικά για το χτίσιμο των Συρακουσών και στο οποίο βρίσκεται και το «αντί του Διονύσου», τεχνητή σπηλιά, που σύμφωνα με έναν θρύλο χρησίμευε στον Διόνυσο για να υποκλέπτει τις συνομιλίες των αιχμαλώτων του.

Η πόλη των Συρακουσών ιδρύθηκε από τους Κορινθίους τον 7ο αιώνα π.Χ. και υπήρξε ένα από τα μεγαλύτερα λιμάνια της Μεσογείου. Κατά τον Κικέρωνα ήταν η μεγαλύτερη και ωραιότερη ελληνική αποικία. Η μεγάλη παραγωγή σιταριού και οίνου ανέπτυξε οικονομικά την πόλη και βοήθη-

Το θέατρο της Ταομίνας.

σε και στην ανάπτυξη της ναυτιλίας. Η πόλη επεκτάθηκε και απέκτησε τον μεγαλύτερο πληθυσμό ενώ ίδρυσε και τοιες αποικίες την Άκρα, την Κασμένη και την Καμάρινα. Στις Συρακούσες άνθισαν οι τέχνες και τα γράμματα και πλήθος ποιητών ντόπιοι ή από τη μητρόπολη βρέθηκαν εκεί, όπως ο Αισχύλος, ο Σιμωνίδης ο Κείος, ο Πίνδαρος, ο Επίχαρμος, ενώ με στίχους εξέφρασαν την φιλοσοφία τους ο Παρμενίδης και ο Εμπεδοκλῆς, δύο δε από τους τυράννους της πόλης, ο Διονύσιος ο Πρεοβύτερος και ο Νεώτερος υπήρξαν ποιητές.

Επόμενος σταθμός η αρχαία πόλη των Σελινούντα, που ιδρύθηκε το 629 π.Χ. από αποίκους Μεγαρείς.

Έκει βρίσκονται τα ερείπια του ναού

του Απόλλωνα, της Ήρας, της Αθηνάς. Ακόμη τα ερείπια του χθόνιου ιερού της Μαλοφόρου, όπου σταματούσαν οι επικήδειες πομπές που κατευθύνονταν στην νεκρόπολη της Μανικαλούγκα.

Ακολούθως οι εκδρομείς επισκέφθηκαν τον Αγκάγαντα, πόλη χτισμένη το 580 π.Χ. από τους κατοίκους της Γέλας και αποίκους Ροδίους. Ο Ακράγαντας υπήρξε μια από τις πλουσιότερες και σπουδαιότερες πόλεις της αρχαιότητας με πλήθος μνημείων που και σήμερα αφήνουν εκστατικό τον επισκέπτη. Στον τεράστιο αρχαιολογικό χώρο της Κοιλάδας των Θεών, βρίσκονται ο ναός της Δήμητρας που αναγέρθηκε το 480-460 π.Χ. και ο ναός του Ολυμπίου Διός, ο μεγαλύτερος από τους Σικελικούς ναούς, ο οποίος

Το θέατρο των Συρακουσών.

Από την επίσκεψη στο Μεταπόντιο.

δεν είχε κιονοστοιχία αλλά ήταν τετράπλευρος με συμπαγή τοίχο και τοιχοφυείς πηγαίσονες.

Στα μεσοκοινωνία είχαν τοποθετηθεί Άτλαντες που με τους βραχίονές τους υποβάσταζαν το επιστήλιο. Στο χώρο υπήρχαν ακόμη ο ναός του Ηρακλή,

περίπτερος, εξάστυλος ναός με 15 κιονες στις μεγάλες πλευρές, που θεωρείται και ο αρχαιότερος στην πόλη και ο ναός της Ήρας με ανέπαφα μέχρι σήμερα το επιστήλιο και τους κίονες της Β' πλευράς.

Παντού τριγύρω υπάρχουν νεκρο-

πόλεις διαφόρων εποχών, σπίτια ελληνικού τύπου και ψηφιδωτά δάπεδα.

Υπάρχει ακόμη εξαιρετικού ενδιαφέροντος Αρχαιολογικό Μουσείο με μεγάλη σύλλογη αγγείων και περίφημο γλυπτό που παριστάνει τον μόνο Πίγαντα - Άτλαντα που διασώθηκε, υπάρχουν τα μνημεία των τυφάνων Φάλαρι και Θήρωνα και διασώζεται το αρχαίο τείχος της πόλης.

Τον 5ο αιώνα έγινε στον Ακράγαντα ο περίφημος φιλόσοφος Εμπεδοκλής που θεωρείτο ήρωας της Δημοκρατίας ο οποίος κατά την παράδοση για αποκάθαρση επέλεγε να τελειώσει τη ζωή του πηδώντας στον κρατήρα του Ηφαιστείου της Αίτνας.

Φύγαμε από την Κάτω Ιταλία με την αίσθηση του παλαιού της μεγαλείου και την θλίψη της σημερινής της εγκατάλειψης. Φύγαμε έχοντας στ' αυτιά την παράκληση των κατοίκων και του Δημάρχου του Κοριλιάνο, να μην τους ξεχάναμε στον αγώνα τους να κρατήσουν την γλώσσα και τα ελληνικά έθιμα. Μια παράκληση που σίγουρα πρέπει όλους να μας προβληματίσει.

(Επιμέλεια: **Ευγενία Γ. Κουτσουλιέρη**)

Καθιέρωση της Ελληνικής ως επίσημης Γλώσσας στην E.E.

Στο τεύχος 11 των περιοδικού «ΠΥΡΦΟΡΟΣ» (Ιαν.-Φεβρ. 1994) ανακοινώθηκε η πρόταση των Ισπανών για αναγνώριση της αρχαίας ελληνικής γλώσσας ως επίσημης Γλώσσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το πλήρες κείμενο, για να το ξαναθυμήθωμε είχε ως εξής:

«Οι Ισπανοί Ευρωβουλευτές έκαναν πρόταση για αναγνώριση της Αρχαίας Ελληνικής ως Ευρωπαϊκής Διεθνούς γλώσσας, εφ' όσον η Ελληνική είναι η μητέρα των Ευρωπαϊκών γλωσσών, τις οποίες και απεκάλεσαν «διαλέκτους» της Ελληνικής.

Το επιληπτικό δέ που απεκάλυψαν είναι πώς η ελληνική είναι η μόνη γλώσσα που οι υπολογιστές προγραμμένης τεχνολογίας μπορούν να δεχθούν νοηματικά, ενώ όλες τις άλλες τις απορρίπτουν ως σημειολογικές.

Μόνο στην Ελληνική δέχονται τη μαθηματική δομή και κυρίως την αριμονική και γεωμετρική έκφραση και απεικόνιση. Μάλιστα τη θεωρούν απέριμονα, δηλ. μη οριακή γλώσσα, απειροστική, ως συμπαντικό ηχητικό δρώμενο.

Σήμερα που οι υπολογιστές θεωρούνται και είναι «βασικοί συνεργάτες» για την εξέλιξη των επιστημών, η συμβολή της αρχαίας ελληνικής γλώσσας αρχίζει να αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο, εφ' όσον μόνο σ' αυτή βρίσκουν λεκτικά αναπτύγματα και νοητικές εκφράσεις για να εκφραστούν. Έτσι, κατά τους Ισπανούς Ευρωβουλευτές χωρίς την αρχαία ελληνική γλώσσα, είναι αδύνατον να προχωρήσει η επιστημονική σκέψη και η εξέλιξη των πανεπιστημίων».

Η είδηση πέρασε στα «ψυλά» κάποιων εφημερίδων, ενώ οι αριδόμοι δεν φάνηκαν να έδωσαν και ιδιαίτερη σημασία, σε μια πρόταση που τιμούσε δόλη την Ελλάδα. Οι Έλληνες Ευρωβουλευτές δεν ενημέρωσαν την Ελληνική κοινή γνώμη και όπως εκ των ιστέρων απεδείχθη δεν υποστήριξαν την πρόταση των Ισπανών στο Ευρωκοινοβούλιο. Οι Ισπανοί όμως επανήλθαν με την ίδια πρόταση στις 22 Μαρτίου 1995 και όπως φαίνεται δεν έχουν σκοπό να παραιτηθούν από την πρόταση τους.

Το ΕΜΠ ως οργανωτής των εκδη-

λώσεων για την Αρχαία Ελλάδα έλαβε γνώση της προτάσεως των Ισπανών Ευρωβουλευτών, που προέρχεται κατά κύριο λόγο από το ενδιαφέρον των Βάσκων Ακαδημαϊκών κ.κ. Sagredo και Puñana, στην Ακαδημία των οποίων είναι μέλη (απαραίτητη προϋπόθεση για τα μέλη της Ακαδημίας είναι και η γνώση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας).

Μετά την επίσημη γνωστοποίηση της προτάσεως, οι οργανωτές των εκδηλώσεων για την Αρχαία Ελλάδα το Ε.Μ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ και το ΙΑΕΘΕΑΤΡΟ, θεωρώντας ότι η πρόταση τιμά ιδιαιτέρως τη χώρα μας και δημιουργεί νηφίστιη υποχρέωση υποστηρίζεις της και ακόμη ότι η καθηέρωσή της στην ευρωπαϊκή ένωση αφορά όλους μας, συνέταξαν έγγραφο για συλλογή υπογραφών, το οποίο εστάλη στον Πρόεδρο της Βουλής, σε Δήμους, Κοινότητες, Πρωτανείες ΑΕΙ και στην Ακαδημία Αθηνών, ενώ με δελτίο τύπου ενημερώθηκαν και τα Μ.Μ.Ε.

Η συγχέντρωση των υπογεγραμμένων εντύπων και η προώθηση τους στον Πρόεδρο της Βουλής έχει ανατε-